

ĀDAŽU NOVADA PIEAUGUŠO
IZGLĪTĪBAS UN MŪŽIZGLĪTĪBAS
RĪCĪBAS PLĀNS
2024. – 2027. GADAM

Saturs

IEVADS	2
1. Mūžizglītības ekosistēmas raksturojums.....	4
2. Rezultatīvie rādītāji	6
3. Rīcības plāns mūžizglītībā Ādažu novadā 2024.-2027. gadam.....	7
4. Izpildes uzraudzība.....	9

IEVADS

Mūžizglītība ir izglītības process cilvēka dzīves garumā, kas balstās uz mainīgām vajadzībām iegūt zināšanas, prasmes, pieredzi, lai paaugstinātu vai mainītu kvalifikāciju atbilstoši darba tirgus prasībām, interesēm un vajadzībām. Mūžizglītība apvieno neformālo mācīšanos ar formālo izglītību, attīsta iedzimitas spējas līdztekus jaunām kompetencēm ([Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija Latvija 2030](#)).

Pieaugušo izglītības politiku Latvijā nosaka [Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija Latvija 2030](#), [Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027.](#) un [Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027.](#)

Rīcības plāna mērķis ir nodrošināt pieejamu mūžizglītību visiem novada iedzīvotājiem.

Rīcības plāna pamatuzdevums ir stiprināt iedzīvotāju zināšanas un prasmes, lai veiksmīgi pielāgotos mainīgajiem sabiedrības un darba tirgus pieprasījumiem. Īpaša uzmanība pievēršama digitālo prasmju attīstībai un vecākās paaudzes atbalstam, piedāvājot iespējas pastāvīgi paplašināt zināšanas un piedalīties sabiedriskajā dzīvē.

Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2021. - 2027. gadam, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 22.06.2021. rīkojumu Nr. 436 “Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam”, mūžizglītības nozīmi akcentē divi mērķi:

- 2. mērķis – Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums, kas paredz gan izglītības satura un mācību procesa, gan mācību vides un resursu pilnveidi mūsdienīga un kvalitatīva izglītības piedāvājuma nodrošināšanai.
- 3. mērķis – Atbalsts ikviena izaugsmei (atbalsta mehānismu veidošana indivīdu - bērnu, jauniešu un pieaugušo – izaugsmei).¹

Pašvaldībai ir svarīga loma mūžizglītības pasākumu veidošanā un nodrošināšanā savas kopienas iedzīvotājiem.

Viens no Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (2013-2037) mērķiem ir iedzīvotāju izaugsme un ikvienam sniegt iespēju iegūt dažāda veida izglītību, t.sk., mūžizglītību.²

Šis Rīcības plāns ir izstrādāts, lai veidotu mērķtiecīgu pieeju Ādažu novada iedzīvotāju mūžizglītības īstenošanā, veicinot izglītības iespēju pieejamību visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no vecuma un dzīves situācijas.

Pieaugušo izglītība ir personu daudzveidīgs izglītošanās process, kas cilvēka mūža garumā nodrošina personības attīstību un konkurētspēju darba tirgū.³

Pašvaldība veido un īsteno politiku pieaugušo izglītībā, kā arī var finansiāli atbalstīt pieaugušo izglītības pasākumus neformālās izglītības programmu finansēšanai. Centrālās pārvaldes Izglītības un jaunatnes nodaļa veic minētā finansējuma izlietošanas un lietderības kontroli.

¹ <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

² <https://www.adazunovads.lv/lv/koncepcijas-un-strategijas>

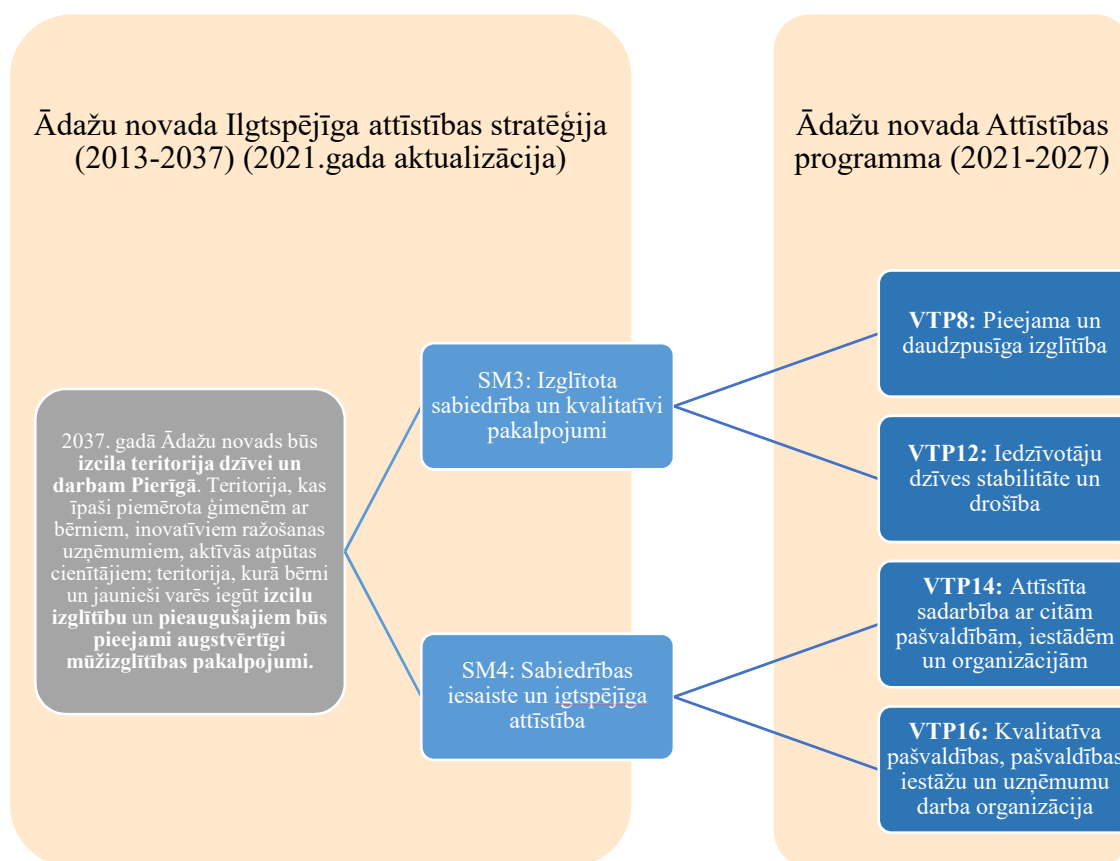
³ Izglītības likuma 1. panta 17. punkts.

Izglītības stratēģijas 4. punktā ir noteikti 12 rīcības virzieni uzdevumiem izglītības jomas attīstībai. Viens no tiem (RV8.4) ir vērsts uz mūžizglītības, neformālās un tālākizglītības sekmēšanu. Izglītības stratēģijas Rīcības plāna RV-5 "Mūžizglītības pieejamība novadā" paredz sadarbības modeļa izveidi starp pašvaldību, mūžizglītības programmu piedāvātājiem un uzņēmējiem. Tas ietver arī mūžizglītības nepieciešamības apzināšanu novadā un informācijas apriti par mūžizglītības iespējām (t.sk., informācijas ievietošanu pašvaldības tīmekļvietnē, sociālajos tīklos un saziņas kanālos par piedāvātajiem kursiem).

Izglītības stratēģijas Rīcības plāna RV-7 "Sadarbības veicināšana izglītības jomā" paredz sadarbību ar VIAA, mācību centriem un citām izglītības jomas iestādēm mūžizglītības aktivitāšu atbalstam un kopējam darbam izglītības attīstības veicināšanai.

Kopumā minētie plāni un virzieni liecina par centieniem veicināt mūžizglītības pieejamību, sadarbību ar dažādām iesaistītajām pusēm un izglītības jomas attīstību novadā.

Šis Rīcības plāns ir izstrādāts sasaistē ar valsts politikas pamatprincipiem un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentiem (skatīt *Attēls Nr.1*. Sasaiste ar Ādažu novada ilgtspējības attīstības stratēģijas mērķiem un Sasaiste ar Ādažu novada Attīstības programmas 2021 – 2027. gada vidējā termiņa prioritātēm).

Attēls Nr.1. Sasaiste ar Ādažu novada Attīstības programmā 2021 – 2027. gada ietvertajām vidējā termiņa prioritātēm un Ādažu novada ilgtspējības attīstības stratēģijas mērķiem.

1. Mūžizglītības ekosistēmas raksturojums

Ādažu novada izglītības vīzija: *Visiem Ādažu novada iedzīvotājiem ir pieejama kvalitatīva izglītība, kas ir iekļaujoša un ilgtspējīga visām vecuma grupām.*⁴

Ādažu novada teritorijā 68,4 % iedzīvotāju ir latvieši, tomēr pārstāvēts ir arī plašs citu tautību loks: krievi (20 %), baltkrievi (2,1 %), ukraiņi (2,5 %) un citas tautības (poļi, lietuvieši, vācieši, igauņi, armēņi, ebreji, tatāri, lībieši, u.c.), tādējādi radot izaicinājumu iedzīvotāju iesaistīšanai pilnvērtīgā sabiedriskajā dzīvē.

Pēc PMLP datiem Ādažu novadā 01.01.2024. bija deklarēti 24 466 iedzīvotāji, no kuriem sievietes bija 12 448 un vīrieši 12 018⁵. Iedzīvotāji līdz darbaspējas vecumam bija 5 028, darbaspējas vecumā bija 15 600, pēc darbaspējas vecumā bija 3 838.

Ādažu novadā pieaugušajiem, sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru, tika īstenots ES fondu projekts “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”, popularizējot mūžizglītības programmu piedāvājumu, nodrošinot sadarbības iespējas. Informācija par mūžizglītības piedāvājumu tiek ievietota pašvaldības tīmekļa vietnē.⁶

1. tabula Ādažu novada iedzīvotāju skaits, kuri izmantoja ESF projektā "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" piedāvātās mācības (dalījums pa gadiem). Avots: VIAA

Gads	Mācības uzsāka	Mācības pabeidza
2017	1	
2018	160	84
2019	105	124
2020	252	123
2021	188	262
2022	287	284
2023	98	94
KOPĀ	1091	971

Informācija par mūžizglītības tēmām novadā tika pētīta elektroniskā aptaujā 2022. gada nogalēs. Aptaujā piedalījās 112 respondenti. 50 % no respondentiem izteica vēlmi uzlabot digitālās prasmes. Psiholoģijas jomā interesi pauda 30 % respondentu, taču tika izrādīta arī interese par dārzkopības, latviešu valodas apguves un veselības uzlabošanas kursiem.

Tā kā valsts un pašvaldību dažādas institūcijas nodrošina valsts programmu realizāciju daudzām mērķa grupām, un ESF projektu ietvaros finansē mūžizglītības iespējas, tad iedzīvotājiem ir iespēja piedalīties valsts organizētās mūžizglītības aktivitātēs, par ko ir nepieciešams informēt iedzīvotājus. Pašvaldība kā vidutājs koordinē un informē iedzīvotājus, piem., plašākās realizētās programmas sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūru - Mūžizglītības programma bezdarba riskam pakļautiem iedzīvotājiem, kā arī mācības nodarbinātajiem Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) īstenotajā Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektā “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” jeb “Mācības pieaugušajiem”.

Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju Ādažu novadā 2023. gadā tika realizēta neformālās izglītības programma "Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju

⁴ Izglītības stratēģija

⁵ <https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2024gada>

⁶ <https://www.adazunovads.lv/lv/muzizglitiba>

risināšanā" Eiropas Savienības Erasmus+ projekta "Nacionālie koordinatori Eiropas programmas ieviešanai Latvijas pieaugušo izglītībā" ietvaros. Lielu atsaucību izrādīja seniori, kā rezultātā tika izveidotas 2 grupas – viena ar norises vietu Ādažu sākumskolā, otra – Carnikavas pamatskolā. Apmācībās piedalījās 29 seniori, septiņus vakarus, katrā pa trim stundām. Seniori atzinīgi izteicās par iespēju iegūt digitālo prasmju zināšanas un ir gatavi arī turpmāk piedalīties šādos pasākumos.

Sabiedrības integrācijas fonds kopš 2022. gada organizēja Valsts budžeta finansētās programmas “Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem”, un Ādažu novadā dzīvojošiem Ukrainas civiliedzīvotājiem 2023. gadā bija iespēja bez maksas apgūt latviešu valodu dažādos mācību centros. Tika apzināti novadā dzīvojošie Ukrainas civiliedzīvotāji un informēti par šādu iespēju, ko daudzi arī izmantoja un sāka mācīties mācību centrā “BUTS”.

2. Rezultatīvie rādītāji

Nr. p.k.	Kritērijs	Iepriekšējā periodā iegūtais rādītājs	2024. g. – 2027. g. Palielinājums
1.	Aptaujas respondentu skaits	2022. gads 112 respondenti	100 %
2.	Mājaslapas sadaļas “Mūžizglītība” unikālo apmeklētāju skaits	Nav datu	Katru gadu sekot līdzī statistikai par apmeklējumu un palielināt rādītājus
3.	Ikgadējie pieredzes apmaiņas projekti, sadarbības pasākumi	24.10.2023 dalība pieaugušo izglītības koordinātoru seminārā Valmierā 23.11.2023 dalība Rīgas plānošanas reģiona seminārā “Interaktīvo rīku lietojums sadarbības tīklu veidošanai”	Katru gadu vismaz 1 sadarbības pasākums
4.	Mūžizglītības pasākuma kvalitātes izvērtējums, izmantojot aptauju	2023. gadā organizēto kursu "Digitālo pakalpojumu izmantošana ikdienas dzīves situāciju risināšanā" dalībnieki aizpildīja aptaujas anketas, rezultāts ir pozitīvs 93 % respondentu	95 % no dalībniekiem aizpilda atgriezeniskās saites anketu
5.	Organizēta aktivitāte uzņēmējs - iedzīvotājs	Nav datu	1 aktivitāte gada laikā
6.	Organizēti kursi par digitālām prasmēm	2023. gadā viens seminārs 2 grupām	2 semināri gada laikā
7.	Organizēti latviešu valodas kursi	Latviešu valodas kursi Ukrainu civiliedzīvotājiem mācību centrā “BUTS”	1 x divos gados vai biežāk, ja būs pieprasījums
8.	Organizēti kursi/semināri veselības t.sk. mentālās un labklājības jomā	Nav datu	1 x gadā vai biežāk, ja būs pieprasījums
9.	Organizēti kursi/semināri par vidi un ilgtspēju	Nav datu	1 x divos gados vai biežāk, ja būs pieprasījums
10.	Publicēta informācija mājaslapā par NVA, LIAA, VIAA u.c. organizētajos pasākumos	Publicētas 4 aktivitātes	Gada laikā vismaz 10 aktivitātes

3. Rīcības plāns mūžizglītībā Ādažu novadā 2024.-2027. gadam

Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamie rezultāti	Izpildes termiņš	Finansējums	Atsauce uz Attīstības programmu
Rīcības virziens: 1. Mūžizglītības iespēju veicināšana					
1. Nodrošināt daudzveidīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu, atbilstoši novada iedzīvotāju interesēm un dažādām mērķauditorijām.	1.1. Reizi gadā veikt iedzīvotāju aptaujas par mūžizglītības vajadzībām un vēlmēm, nodrošinot vajadzību izpēti.	Veikta aptauja aprīlis - maijs, apzinātas iedzīvotāju vajadzības. Rezultāti prezentēti IKSSK un tiek plānots finansējums.	2024 - 2027	Pašvaldības finansējums	Ā8.4.1.2.; C8.4.1.2.
	1.2. Apkopot, aktualizēt un popularizēt iedzīvotājiem informāciju par mūžizglītības iespējām novadā un citviet.	Izveidota sadaļa pašvaldības tīmekļvietnē un nodrošināts kvalitatīvs, regulārs saturs, kā arī izveidots mūsdienām aktuāls sociālo tīklu saturs.	2024 - 2027	Pašvaldības finansējums	Ā8.4.2.1.; Ā8.4.2.2.; Ā8.4.2.3.; C8.4.2.1.; C8.4.2.2.; C8.4.2.3.
	1.3. Veicināt sadarbību ar citām pašvaldībām, iestādēm un organizācijām.	Ikgadēji īstenoti pieredzes apmaiņas projekti, sadarbības pasākumi.	2024 - 2027	Pašvaldības finansējums	Ā14.1.10.2.; Ā14.1.10.4.; C14.1.2.1.; C14.1.10.2.
	1.4. Veikt dalībnieku progresu monitoringu un iegūt atsaucsmes.	Pilnveidots un pielāgots dažāda veida mācību, semināru un darbnīcu piedāvājums, atbilstoši dalībnieku vajadzībām un interesēm.	2024 – 2027	Pašvaldības finansējums	Ā14.1.2.12.; Ā14.1.10.2.; C14.1.2.1.; C14.1.10.2
Rīcības virziens: 2. Iedzīvotāju mūžizglītības pieejamības palielināšana					
2. Nodrošināt infrastruktūru mūžizglītības pasākumiem.	2.1. Iekārtot telpu, kur iedzīvotāji var piedalītiesursos, semināros un darbnīcās.	Izglītības un jaunatnes nodaļā iekārtota telpa ar mēbelēm nepieciešamajām mācībām, ko pēc vajadzības var viegli pārkārtot.	2024	Pašvaldības finansējums	-
Rīcības virziens: 3. Nodarbinātības veicināšana					

Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamie rezultāti	Izpildes termiņš	Finansējums	Atsauce uz Attīstības programmu
3. Attīstīt darba tirgum atbilstošu mūžizglītību.	3.1. Uzlabot pieaugušo izglītības pakalpojumu sniegšanu atbilstoši vietējam darba tirgum.	Izveidots sadarbības modelis ar vietējiem uzņēmējiem, veicinot dialogu uzņēmējs – iedzīvotājs. Labāka informētība par pieaugušo izglītības iespējām, priekšrocībām un aktualitātēm vietējā darba tirgū.	2024 - 2027	Pašvaldības finansējums	Ā8.4.1.2.; Ā14.1.2.12.; Ā14.1.10.2.; C14.1.2.1.
	3.2. Uzlabot iedzīvotāju digitālās prasmes un izpratni par šo to nepieciešamību darba tirgū	Organizēti kursi par digitālo pakalpojumu izmantošanu.	2024 – 2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā16.1.2.1.
	3.3. Līdzdalība NVA, LIAA, VIAA u.c. organizētajos pasākumos.	Labāka informētība par pieaugušo izglītības un mūžizglītības iespējām.	2024 - 2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā14.1.2.12.; Ā14.1.10.2.; C14.1.2.1.; C14.1.10.2.
	3.4. Mūžizglītības organizatorisko jautājumu izpratnes veicināšana IJN speciālistiem.	Apmeklētas apmācības un semināri par pieaugušo izglītības jautājumiem.	2024-2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā8.4.2.1.; C8.4.1.1.
Rīcības virziens: 4. Veselīgas, atbildīgas un iekļaujošas sabiedrības veidošana					
4. Organizēt dažāda veida apmācības dažādās jomās.	4.1. Valodu apguve.	Piedāvāti valodu kursi vai valodu apmaiņas programmas, veicinot veicinātu starpkultūru sapratni novadā, kā arī citu tautību pārstāvju integrēšanās latviskā vidē.	2024-2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā8.4.1.3.
	4.2. Veselība un labklājība.	Piedāvātas lekcijas un semināri fiziskās un garīgās veselības jomās, t.sk., vecākiem par bērniem, izdegšanu, depresiju, trauksmi, darbu atlikšanu, u.c.).	2024-2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā8.4.2.2.; C8.4.1.1.; C8.4.2.2.
	4.3. Vide un ilgtspēja.	Organizēti semināri un darbnīcas par videi draudzīgām praksēm un ilgtspējīgu dzīvesveidu, veicinot sabiedrības izpratni.	2024-2027	Pašvaldības finansējums Cits	Ā8.4.2.2.; C8.4.1.1.; C8.4.2.2.

4. Izpildes uzraudzība

Rīcības plāna ieviešanas uzraudzība ir būtisks process, lai nodrošinātu, ka plānā noteiktie mērķi tiek sasniegti un ka tiek veikti nepieciešamie pielāgojumi. Galvenais plāna ieviešanas pārraudzības un vērtēšanas instruments ir regulāra rezultātu mērīšana un atskaitīšanās par sasniegtajiem rezultātiem.

Ādažu novada pašvaldības izglītības speciālists nodrošina šī plāna īstenošanu.

IJN ir atbildīga par Rīcības plāna vispārēju ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību un Ādažu novada pašvaldības dome ir atbildīga par resursu piešķiršanu rīcības plānā noteikto darbību īstenošanai.

Rīcības plāna grozījumus izglītības speciālists iesniedz saskaņošanai domes Izglītības, kultūras, sporta un sociālajai komitejai, un grozījumus apstiprina pašvaldības dome.

IJN katru gadu sagatavo pārskatu par programmas ieviešanu, kas strukturēts atbilstoši rīcībām un to rezultātiem un ziņo to domes Finanšu komitejas sēdē kārtējā gada oktobrī.